

Magda Sučková

Seminární práce do předmětu PSY717 Statistická analýza dat

28. 4. 2013

Popularizační sdělení: článek pro National Geographic Česko (třeba)

Csémy, L., Zábranský, T., Grohmannová, K., Dvořáková, Z., Brenza, J., & Janíková, B. (2012). Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik. *Československá psychologie*, 56. Dostupné z https://is.muni.cz/auth/el/1423/jaro2013/PSY117/39725643/Csemy_et_al_2012.pdf?stodium=544532

UŽIVATELÉ DROG PO 14 LETECH: ABSTINENCE A PROBLÉMY S PRACOVNÍM UPLATNĚNÍM

Jaký dopad má užívání tvrdých drog v dospívání na život v dospělosti? Tuto výzkumnou otázku si nedávno položil tým odborníků z pražského Psychiatrického centra a Centra adiktologie. Hlavním cílem jejich studie bylo zjistit, jak velká část účastníků výzkumu drogové závislosti u adolescentů provedeného v letech 1996-1998 má i po 14 letech od ukončení tohoto výzkumu problémy s tvrdými drogami, jakou jsou heroin a kokain, a v jakých charakteristikách se tyto účastníci liší od těch úspěšně abstinujících.

Ukázalo se, že abstinentů (tedy účastníků, kteří neužívali tvrdou drogu ani žádnou substituční látku) bylo ve vzorku následného výzkumu celkem 75%, což je číslo vyšší než v zahraničních studiích (pravděpodobně se ale jedná o zkreslení v důsledku odlišných metod náboru vzorku). Co se týče zjištěných rozdílů mezi skupinou abstinentů a skupinou, která uváděla problémy s drogami i po 14 letech, jde se především o větší množství problémů se zdravím, se zaměstnáním a s dodržováním zákona u skupiny uvádějící problémy s drogami oproti skupině abstinujících účastníků. Problémy s drogami také znamenaly více problémů v rodině a psychických problémů. Skupina abstinentů nicméně také vykazovala značné množství problémů v pracovní sféře. Tento fakt u obou skupin nejspíše souvisí s nízkou úrovní dosaženého vzdělání (skupina abstinentů měla ale více středoškoláků). Další charakteristikou, ve které se obě skupiny liší, je procento účastníků žijících v manželském

sňatku: u abstinentů je to 36% oproti 23% v neabstinující skupině. Neabstinenti se od abstinentů také odlišovali tím, že se v naprosté většině případů jednalo o uživatele heroinu z původního výzkumu z 90. let, kteří výrazně častěji uváděli denní konzumaci drog, než dnešní abstinenti.

Výzkumu „Mládež a návykové látky“ se v 90. letech zúčastnilo celkem 180 dospívajících závislých na tvrdých drogách; šlo především o klienty pražských nízkoprahových zařízení Drop-In a K-centrum. Tehdy s účastí na případném následném šetření souhlasilo 124 dospívajících; výzkumnému týmu se však i přes velké úsilí podařilo vyhledat a k účasti na novém výzkumu přesvědčit pouze 42% tohoto vzorku. Nicméně vzhledem k tomu, že v českém prostředí se jedná o jediný výzkum svého druhu, přináší i přes možná zkreslení v důsledku velkého zmenšení původního vzorku cenné informace. Autoři ostatně provedli srovnání důležitých charakteristik skupiny účastníků následného výzkumu a skupiny nedohledaných účastníků a našli pouze dva výrazné rozdíly: vyšší zastoupení uživatelů heroinu jako primární drogy (58,3% oproti 33,8%) a vyšší subjektivně pocíťovanou sílu návyku v první z výše zmíněných skupin. Otázkou však zůstává, zda důvody nemožnosti dohledání účastníka v místě bydliště nepředstavují samy o sobě významnou proměnnou, tuto možnost však bohužel nelze nikterak potvrdit ani vyvrátit.

V popularizaci nestačí rozdíly jen konstatovat, ale je třeba je pro čtenáře i interpretovat – jak moc, jak zásadně se skupiny v uváděných faktorech liší, resp. neliší? Nepracujte jen s procenty, ale i se statistikami testujícími rozdíl ve skupinách. Zkuste se k textu ještě jednou vrátit.

Prosím tedy o přepracování.